

Клименко О. М., д.с.-г.н. професор, Клименко М. О., д.с.-г.н. професор, Янковська А. Ю., здобувач вищої освіти (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, o.m.klymenko@nuwm.edu.ua, m.o.klimenko@nuwm.edu.ua, yankovska_p22@nuwm.edu.ua)

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ГОРОДОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

У статті викладені матеріали аналізу визначення формулювання стратегічних і операційних цілей соціальної, економічної, екологічної сфер Городоцької сільської ради та перевірки їх відповідно до вимог Національних екологічних цілей, які є базовим планом адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Запропоновано стратегічні цілі соціального, економічного і екологічного розвитку сільської ради викласти у наступній редакції, а саме: А. «Розвиток людського капіталу, високі соціальні стандарти»; В. «Економічний розвиток територій»; С. «Екологічна безпека територій», які, згідно з оцінкою, за більшістю пунктів добре або принципово відповідають вимогам Національних екологічних цілей. Водночас визначено операційні цілі в соціальній сфері (3), в економічній сфері (4), в екологічній сфері (2), які також добре або принципово узгоджуються з вимогами Національних екологічних цілей.

Для досягнення стратегічних і операційних цілей заплановано виконання короткострокових завдань: у соціальній сфері – 21, економічній – 16, у екологічній 5, які також добре або принципово узгоджуються з Національними екологічними цілями.

Проведено деталізацію виконання завдань з дотриманням певних вимог, а саме: формулювання змісту завдання для реалізації операційної цілі; наведення переліку, що ж необхідно зробити; переліку індикаторів.

Наголошується, що формулювання стратегічних і операційних цілей і завдань сталого розвитку Городоцької СР необхідно здійснювати відповідно до Стратегічного бачення розвитку території цієї СР та з врахуванням вимог Національних екологічних цілей для інтеграції цього бачення у стратегії

регіонального та державного рівнів.

Ключові слова: стратегічні; операційні; цілі; завдання; сталий розвиток; Національні екологічні цілі; відповідність.

Постановка проблеми. Впровадження прийнятих на конференціях ООН нормативно-правових актів, а саме: Порядку денного на XXI століття (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.), Декларації Саміту тисячоліття під егідою ООН (Нью-Йорк, 2000 р.), Йоганнесбурзької декларації та Плану дій щодо подальшого впровадження принципів сталого розвитку Світового саміту з проблем сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.), доповіді «Майбутнє, якого ми прагнемо» (Ріо-де-Жанейро, 2012 р.), Глобальних цілей сталого розвитку, яких дотримується більшість країн світу, передбачає встановлення власних показників сталого розвитку, зорієнтованих на 17 цілей і 169 конкретних завдань, що були затвердженні у 2015 р. на засіданні Генеральної асамблеї ООН з питань сталого розвитку.

Цільовими орієнтирами сталого розвитку територіальних громад, сільських рад в Україні може бути: підвищення добробуту населення, економічне зростання, збереження довкілля, покращення місцевого самоврядування.

Однак, намагаючись досягти цілей сталого соціо-економіко-екологічного розвитку територіальних громад (ТГ) і сільських рад (СР), необхідно їх стратегічні і операційні цілі узгоджувати за суттю і змістом з Національними екологічними цілями (НЕЦ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню проблем сталого розвитку на регіональних і локальних рівнях присвячено чисельні наукові праці зарубіжних і вітчизняних учених, як-от Е. Беркес [1], Р. Вінклер [2], З. Герасимчук [3], М. Клименка [4], О. Васильєва [5], О. Гордєєв [6], А. Мадьярова [7], М. Зверякова [8], Г. Ортіна [9]. Також інформацію наведено у нормативних документах [10; 11] та ін.

Однак, незважаючи на значний обсяг інформації, щодо сталого розвитку громад, сільських рад, з досліджуваної проблеми, залишається мало вивченими питання формулювання стратегічних і операційних цілей та завдань їх соціального, економічного, екологічного, інституціонального розвитку відповідно до вимог Національних екологічних цілей (НЕЦ) та реалізації стратегічного бачення. Значимість цих завдань і зумовила вибір теми досліджень.

Мета та завдання досліджень. Мета полягала в обґрунтуванні вибору операційних цілей і завдань розвитку Городоцької СР, які відповідають НЕЦ.

Досягнення мети передбачало вивчення завдань: формулювання стратегічних і операційних цілей та завдань Городоцької СР; перевірка стратегічних і операційних цілей та завдань на відповідність вимогам НЕЦ.

Об'єкт дослідження. Процеси узгодження операційних цілей і завдань сталого розвитку Городоцької СР з НЕЦ.

Предмет дослідження. Показники відповідності стратегічних, операційних цілей і завдань НЕЦ.

Методи дослідження. При виконанні досліджень використовувалися методи: аналізу, порівнянь SWOT-аналізу, системного аналізу. Оцінку відповідності стратегічних, операційних цілей і завдань сталого розвитку Городоцької СР здійснювали за п'ятибальною шкалою, а саме: (++) – цілі і завдання добре узгодженні з НЕЦ; (+) – цілі і завдання принципово узгоджуються з НЕЦ; (0) – цілі і завдання нейтральні по відношенню одні до одних; (-) – цілі і завдання не узгоджуються; (--) – цілі і завдання принципово суперечать одні одним.

Результати досліджень. На підставі SWOT-аналізу та проведення наукових досліджень статистичних даних розвитку Городоцької СР було сформульовано Стратегічне бачення її розвитку, яке передбачало перетворення її на розвинене інноваційно-орієнтоване, промислово-аграрне, економічно-безпечне поселення, яке задовольняє зростаючі матеріальні та духовні потреби населення, сталий економічний розвиток, який забезпечує раціональне екологічно-безпечне господарювання та високоефективне і збалансоване використання природних ресурсів, створення сприятливих умов для здоров'я людини та збереження і відтворення навколишнього природного середовища.

Для реалізації цього Стратегічного бачення у Стратегії розвитку Городоцької СР були визначені три стратегічні цілі, а саме: у соціальній сфері А. «Розвиток людського капіталу, високі соціальні стандарти»; у економічній сфері В. «Економічний розвиток території»; у екологічній сфері С. «Екологічна безпека території».

Аналіз змісту стратегічних цілей засвідчує той факт, що стратегічні цілі: *у соціальній сфері* відповідають НЕЦ за пунктами 1, 3

– добре узгоджена, 4 – принципово узгоджена, 2 і 5 є нейтральною; у *економічній сфері* відповідають НЕЦ за пунктами 3 – добре узгоджена, 1, 2, 4 – принципово узгоджена, 5 є нейтральною; у *екологічній сфері* відповідають НЕЦ за пунктами 3, 4 – добре узгоджена, 1, 2, 5 – принципово узгоджена (табл. 1).

Одночасно була проведена перевірка операційних цілей та завдань на корегування їх змісту на відповідність НЕЦ, які були викладені у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період 2030 року» № 2697-VIII від 28.02.2019 р. [12] (табл. 2).

Як свідчать дані таблиці 2 операційні цілі у соціальній сфері за номерами А. 1, А. 2, А. 3 і пунктами 1 і 3 добре узгоджені з НЕЦ; у економічній сфері за номерами В. 1, В. 2, В. 3 і пунктом 3 добре узгоджені, пунктом 1 є принципово узгодженими, а за номером В. 4 і пунктами 3, 4 добре узгодженими, а пунктом 1 є принципово узгодженими; у екологічній сфері за номером С. 1 і пунктами 3, 4 – добре узгодженими, а за номером 2 – принципово узгодженими, тоді як за номером С. 2 і пунктами вимог НЕЦ за номером 3 добре узгоджені, а за пунктами 1 є принципово узгодженими.

Таблиця 1

Аналіз відповідності стратегічних цілей Городоцької СР
Національним екологічним цілям

Національні екологічні ціні	Оцінка	Стратегічні цілі соціального, економічного, екологічного, інституціонального розвитку
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	A. 1 – ++ 2 – 0 3 – ++ 4 – + 5 – 0	A. Розвиток людського капіталу, високі соціальні стандарти
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу	B. 1 – + 2 – + 3 – ++ 4 – + 5 – 0	B. Економічний розвиток території
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	C. 1 – + 2. – + 3. – ++ 4. – ++ 5. – +	C. Екологічна безпека території

продовження табл. 1

4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління		
--	--	--

Варто зазначити, що для реалізації операційних цілей у середньостроковий період було сформульовано та скореговано зміст завдань на короткостроковий період, які також добре і принципово узгоджені з НЕЦ (табл. 2).

Отже, виникає потреба у деталізації пунктів, що ж для реалізації операційних цілей необхідно зробити та за якими індикаторами необхідно контролювати виконання конкретних завдань.

Таблица 2

Аналіз відповідності операційних цілей і завдань Городоцької СР Національним екологічним цілям

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
А. Розвиток людського капіталу, високі соціальні стандарти Відповідність НЕЦ 1 – ++ 2 – 0 3 – ++ 4 – + 5 – 0	А.1. Забезпечення розвитку інфраструктури території СР Відповідність НЕЦ 1 – ++ 3 – ++	А.1.1. Модернізація та покращення рівня матеріально-технічного забезпечення інфраструктури ++ А.1.2. Розвиток закладів культури та спортивної інфраструктури, будівництво спортивних майданчиків та інших споруд ++ А.1.3. Розвиток ЖКГ СР для надання послуг населенню ++ А.1.4. Будівництво мережі централізованого водопостачання та системи водовідведення ++ А.1.5. Створення системи відеонагляду в комунальних закладах СР та у місцях масового перебування населення ++ А.1.6. Покращення стану доріг у селах СР та тротуарів, облаштування стоянок для автотранспорту, велосипедів ++

продовження табл. 2

	<p>А.2. Забезпечення соціальної мобілізації та активізації населення Відповідність НЕЦ 1 – ++ 3 – ++</p>	<p>А.2.1. Покращення стану системи підготовки молоді до умов ринку праці + А.2.2. Створення та підтримання роботи молодіжного центру в СР + А.2.3. Сприяння розвитку бізнесових якостей у населення + А.2.4. Забезпечення впровадження антикризових інструментів соціальної підтримки, які сприяють інтегруванню ВПО та учасників війни в економічне життя громади в умовах воєнного і післявоєнного періодів ++ А.2.5. Підтримка незахищених верств населення + А.2.6. Сприяти працевлаштуванню молоді через створення нових підприємств, фермерських господарств, сфери послуг, туристичної діяльності ++</p>
	<p>А.3. Розвиток освіти, культури та спорту Відповідність НЕЦ 1 – ++ 3 – ++</p>	<p>А.3.1. Поліпшення (оптимізація) системи дошкільної та шкільної освіти ++ А.3.2. Оптимізація, матеріально-технічне забезпечення закладів медицини ++ А.3.3. Сприяти покращенню розвитку закладів охорони здоров'я та налагодження обліку захворювання населення СР + А.3.4. Підвищення якості надання медичних послуг населенню СР ++ А.3.5. Покращення роботи закладів культури + А.3.6. Сприяння вихованню активної громадянської позиції серед дітей, молоді та населення СР ++ А.3.7. Забезпечення щорічного проведення спортивних, патріотичних, культурних заходів у селах СР А.3.8. Фінансування заходів, направлених на культивування серед населення здорового способу життя ++ А.3.9. Фінансування участі спортсменів СР у змаганнях регіонального, державного рівня +</p>

продовження табл. 2

<p>В. Економічний розвиток території</p> <p>Відповідність НЕЦ</p> <p>1 – +</p> <p>3 – ++</p>	<p>В.1. Підтримка високотехнологічних підприємств, індустріального парку, кластерів, розвиток малого та середнього бізнесу в контексті сервісної економіки.</p> <p>Відповідність НЕЦ</p> <p>1 – +</p> <p>3 – ++</p>	<p>В.1.1. Впровадження антикризових інструментів місцевого економічного розвитку в умовах воєнного і післявоєнного періодів ++</p> <p>В.1.2. Підтримка розвитку індустріального парку ++</p> <p>В.1.3. Сприяння створенню секторальних кластерів у тому числі фермерських господарств з глибокою переробкою рослинної та тваринної продукції ++</p> <p>В.1.4. Розробка інвестиційного паспорту СР для потенційних внутрішніх та зовнішніх інвесторів ++</p> <p>В.1.5. Розробка документів державного планування та іншої просторової документації ++</p> <p>В.1.6. Поновлення реєстру нерухомого майна та наявних ресурсів +</p>
	<p>В.2. Залучення інвестицій</p> <p>Відповідність НЕЦ</p> <p>1 – +</p> <p>3 – ++</p>	<p>В.2.1. Сприяння розбудові, створенню нових підприємств, які зорієнтовані на випуск інноваційної продукції, або продукції з доданою вартістю ++</p> <p>В.2.2. Сприяти виробництву на фермах органічної продукції та просування її на внутрішній і зовнішній ринки ++</p>
	<p>В.3. Розвиток відновлюваної енергетики та впровадження енергоефективних заходів для забезпечення діяльності інфраструктурних об'єктів СР</p> <p>Відповідність НЕЦ</p> <p>1 – +</p> <p>3 – ++</p>	<p>В.3.1. Проведення енергетичних аудитів бюджетних установ СР ++</p> <p>В.3.2. Сприяти впровадженню серед населення відновлювальних джерел енергії ++</p> <p>В.3.3. Вивчити можливості створення у селах СР сонячної електростанції ++</p> <p>В.3.4. Впровадження енергоефективних заходів ++</p>
	<p>В.4. Розвиток туристичної інфраструктури</p> <p>Відповідність НЕЦ</p> <p>1 – +</p> <p>3 – ++</p>	<p>В.4.1. Долучення об'єктів ПЗФ та історико-культурних пам'яток СР до визнаних туристичних маршрутів Рівненщини ++</p> <p>В.4.2. Залучення населення до надання туристичних послуг</p>

	4 – ++	(відвідування об'єктів ПЗФ) ++ В.4.3. Сприяти створенню місцевих туристичних продуктів (екологічних стежок, зон відпочинку тощо) ++ В.4.4. Сприяти виготовленню рекламної продукції туристичного змісту ++
С. Екологічна безпека території (поселення). Відповідність НЕЦ 1 – + 2 – + 3 – ++ 4 – ++ 5 – +	С.1. Стабілізація та відновлення екологічного стану всіх підсистем навколишнього природного середовища СР . Відповідність НЕЦ 2 – + 3 – ++ 4 – ++	С.1.1. Планувати та здійснювати заходи з охорони та раціонального використання водних ресурсів (запобігання забрудненню водних об'єктів неочищеними та недостатньо очищеними стічними водами; покращення ступеня очистки стічних вод на очисних спорудах; поліпшення технічного стану водних об'єктів, зокрема, відновлення та підтримання їх сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану, винесення в природу водоохоронних зон водних об'єктів (річки, ставків, потічків) ++ С.1.2. Заходи з охорони атмосферного повітря (володіння достовірною та оперативною інформацією про стан забруднення атмосферного повітря території СР; постійний моніторинг стану атмосферного повітря, забезпечення роботи автоматизованої системи спостережень за станом атмосферного повітря на території СР, контроль викидів забруднюючих речовин) ++ С.1.3. Охорона і раціональне використання земель (оцінка стану ґрунтів сільськогосподарського призначення та проведення відповідних заходів з відновлення їх родючості; захист територій та населених пунктів від затоплення і підтоплення) ++ С.1.4. Збереження біорізноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екологічної мережі (охорона та збереження біологічного і

продовження табл. 2

		ландшафтного різноманіття території СР; належне утримання, охорона і розвиток територій та об'єктів природно-заповідного фонду; формування та розвиток екологічної мережі) ++
	С.2. Налагодження ефективної системи поводження з відходами Відповідність НЕЦ 1 – + 3 – ++	С.2.1. Забезпечити налагодження ефективної системи поводження з відходами (вдосконалення системи управління відходами; зменшення накопичення твердих побутових відходів у місцях їх видалення; забезпечення екологічно безпечного поводження з побутовими відходами) ++

Операційна ціль А. 1. «Забезпечення розвитку інфраструктури територій СР».

Завдання. Модернізація та розвиток інфраструктури, розвиток ЖКГ для надання послуг, будівництво централізованого водопостачання та водовідведення, покращення стану доріг у селах СР.

Що ж для цього необхідно зробити. Громада, сільська рада має провести модернізацію існуючої інфраструктури, розвивати ЖКГ для надання послуг, здійснювати будівництво мережі централізованого водопостачання та водовідведення, запланувати покращення стану доріг у селах СР та сприяти розбудові спортивних майданчиків.

Індикатори успіху: 1) проводити модернізацію та покращення рівня матеріально-технічного забезпечення інфраструктури сіл СР; 2) будівництво спортивних майданчиків; 3) Здійснити будівництво мережі централізованого водопостачання та водовідведення; 4) запланувати реконструкцію та ремонти доріг сіл СР.

Операційна ціль А. 2. Забезпечення соціальної мобілізації та активізації населення.

Завдання. Забезпечити сприяння розвитку бізнесових якостей, адаптації молоді і населення до умов ринку праці та їх працевлаштуванню.

Що ж для цього необхідно зробити. Покращити систему підготовки молоді до умов ринку праці через створення молодіжного центру у СР. Використовувати антикризові інструменти для

соціальної і економічної підтримки учасників війни, незахищених верств населення, які посприяють їх інтегруванню в економічне життя громади. Сприяти працевлаштуванню молоді.

Індикатори успіху: 1) створити молодіжний центр для підтримки молоді і безробітних в їх працевлаштуванні (щорічно зменшувати число безробітних на 5%); 2) розробити заходи щодо розвитку бізнесових якостей населення СР.

Операційна ціль А. 3. Розвиток освіти, культури та спорту.

Завдання. Забезпечити покращення (через оптимізацію і підвищення рівня) системи дошкільної і шкільної освіти та вихованню активної громадської позиції серед дітей, молоді та населення СР. Оптимізація, сприяння, покращення станів закладів медицини, культури, спорту. Планування щорічного проведення спортивних, культурних, патріотичних заходів у селах СР.

Що ж для цього необхідно зробити. Розробити та затвердити план оптимізації закладів освіти, медицини, культури, спорту на території СР. Передбачати матеріально-технічну допомогу у підвищенні якості освіти, якості надання медичних послуг населенню, сприяти покращенню роботи закладів культури.

Індикатори успіху: 1) здійснити оптимізацію системи дошкільної, шкільної освіти, закладів медицини, закладів культури; 2) скласти план проведення щорічних спортивних, культурних, патріотичних заходів у селах СР; 3) виділення коштів на проведення заходів щодо пропагування здорового способу життя населення.

Операційна ціль В. 1. Підтримка високотехнологічних підприємств, індустріального парку, кластерів, розвиток малого та середнього бізнесу у контексті сервісної економіки.

Завдання. Планувати впровадження антикризових інструментів місцевого економічного розвитку в умовах воєнного і післявоєнного періоду та створення індустріальних парків, кластерів і план розвитку малого та середнього бізнесу.

Що ж для цього необхідно зробити. Впроваджувати антикризові інструменти місцевого економічного розвитку, сприяти розвитку індустріального парку, створенню кластерів, та розвитку малого і середнього бізнесу в тому числі фермерських господарств з глибокою переробкою с.-г. продукції. Розробити необхідні для діяльності документи державного планування, в тому числі інвестиційного паспорту СР, реєстру нерухомого майна.

Індикатори успіху: 1) перелік антикризових інструментів; 2) створення індустріального парку, кластеру; 3) кількість малих, середніх підприємств, фермерських господарств (щорічне збільшення на 5%); 4) наявність документів державного планування; 5) реєстр нерухомого майна та наявних ресурсів.

Операційна ціль В. 2. Залучення інвестицій.

Завдання. Запланувати створення нових підприємств для випуску промислової інноваційної продукції в тому числі виробництва с.-г. продукції органічного походження.

Що ж для цього необхідно зробити. Створювати виробництва для виготовлення: промислової інноваційної продукції, сільськогосподарської продукції з доданою вартістю та органічного походження. Сприяти просуванню цієї продукції на зовнішні ринки.

Індикатори успіху: 1) щорічне збільшення випуску інноваційної промислової продукції на 5%; 2) щорічне збільшення випуску сільськогосподарської продукції з доданою вартістю і органічного походження на 5%; 3) обсяг інноваційної та органічної продукції експортованої за межі України.

Операційна ціль В. 3. Розвиток відновлювальної енергетики та впровадження енергоефективних заходів для забезпечення діяльності інфраструктурних об'єктів СР.

Завдання. Провести енергетичний аудит бюджетних установ СР та розробити план заходів для забезпечення їх діяльності.

Що ж для цього необхідно зробити. Проводити енергетичний аудит бюджетних установ СР та реалізовувати на цих об'єктах енергоефективних заходів. Віднайти площадку для створення на ній сонячної електростанції. Сприяти впровадженню серед населення сіл СР відновлювальних джерел енергії.

Індикатори успіху: 1) результати енергоаудиту бюджетних установ (скорочення витрат у порівнянні з попереднім роком на 5%); 2) наявність площадки для побудови сонячної електростанції; 3) кількість будинків, які облаштовані сонячними батареями.

Операційна ціль В. 4. Розвиток туристичної інфраструктури.

Завдання. Долучити об'єкти ПЗФ та об'єкти історико-культурних пам'яток до надання туристичних послуг.

Що ж для цього необхідно зробити. Створити на території СР і об'єктах ПЗФ екологічні стежки, зони відпочинку туристів. Залучати населення до надання туристичних послуг та сприяти виготовленню

рекламної продукції туристичного змісту.

Індикатори успіху: 1) кількість екологічних стежок; 2) наявність об'єктів обслуговування туристів; 3) кількість осіб задіяних в обслуговуванні туристів.

Операційна ціль С. 1. Стабілізація та відновлення екологічного стану всіх підсистем навколишнього природного середовища СР.

Завдання. Розробити заходи збереження та збалансованого використання водних ресурсів, ґрунтового покриву, атмосферного повітря, біорізноманіття.

Що ж для цього необхідно зробити. Покращити ступінь очистки стічних вод, здійснити винесення в природу водоохоронних зон водних об'єктів. Здійснювати постійний моніторинг стану атмосферного повітря на території СР. Провести агрохімічне обстеження ґрунтового покриву на території СР. Збільшувати площу ПЗФ.

Індикатори успіху: 1) забезпечити добру якість води у водних об'єктах на території СР; 2) підтримувати стан атмосферного повітря на території СР без перевищення ГДК по забруднювачам; 3) провести агрохімічне обстеження ґрунтового покриву для оцінки їх стану; 4) скласти план розміщення площ ПЗФ.

Операційна ціль С. 2. Налагодження ефективної системи поводження з відходами.

Завдання. Розробити схему збору і повторного використання відходів.

Що ж для цього необхідно зробити. Вдосконалити систему збору та утилізації відходів (тверді побутові відходи після збирання для наступної їх переробки передаються сусідній СР).

Індикатори успіху: 1) скорочення обсягів накопичення твердих побутових відходів.

Висновки. Формулювання стратегічних і операційних цілей і завдань сталого розвитку Городоцької СР необхідно здійснювати відповідно до Стратегічного бачення розвитку території цієї СР та з урахуванням вимог Національних екологічних цілей для інтеграції цього бачення у стратегії регіонального та державного рівнів.

1. Berkes E., Colding I., Folkes. Naigating social-ecological systems: Building resilience for complexity and change. Cambridge : Cambridge Univercity Press, 2003. 393 p. 2. Winkler R., Deller S., Marcaniller D. Recreational housing and community development: Atriple bottom line apporoach Growth Change. 2015. *Regional Development in Metropolitan and Non Metropolitan Regions* :

Special Issue. Vol. 46 (3). Pp. 481–500. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs10.ttt1/grow.12100> (дата звернення: 10.10.2023). 3. Герасимчук З. В., Олексюк А. О. Екологічна безпека регіону: діагностика та механізми забезпечення : монографія. Луцьк : Надстир'я, 2007. 280 с. 4. Клименко М. О., Клименко О. М. Клименко Л. В. Сталий розвиток місцевих громад : підручник. К. : Видавничий дім «Кордон», 2018. 296 с. 5. Васильєва О. І., Васильєва Н. В. Концептуальні засади сталого розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 8. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6049&i=14> (дата звернення: 10.10.2023). 6. Гордєєв О. К. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.04. Одеса, 2014. 200 с. 7. Мадьярова А. В. Принципи і критерії визначення державних повноважень, які можуть передаватися органам місцевого самоврядування. Київ, 2006. 25 с. 8. Зверяков М. І., Ковальов А. І., Сментина Н. В. Стратегічне планування збалансованого розвитку територіальних соціально-економічних систем в умовах децентралізації : монографія. Одеса : ОНЕУ, 2017. 175 с. 9. Ортіна Г. В., Сокіл О. Г., Прус Ю. О., Застрожнікова І. В., Єфіменко Л. М. Сталий розвиток місцевих громад в умовах децентралізації : монографія. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2019. 171 с. 10. Цілі сталого розвитку: Що треба знати органам місцевого самоврядування. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.pdf (дата звернення: 10.10.2023). 11. Методичні рекомендації для врахування Цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/UNDP_MetRecommendation_v03.pdf (дата звернення: 10.10.2023). 12. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2040 року : Закон України від 28.02.2019 р. № 2097–VIII.

REFERENCES:

1. Berkes E., Colding I., Folkes. Naigating social-ecological systems: Building resilience for complexity and change. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 393 p. 2. Winkler R., Deller S., Marcaniller D. Recreational housing and community development: Atriple bottom line approach Growth Change. 2015. *Regional Development in Metropolitan and Non Metropolitan Regions* : Special Issue. Vol. 46 (3). Pp. 481–500. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs10.ttt1/grow.12100> (data zvernennia: 10.10.2023). 3. Herasymchuk Z. V., Oleksiuk A. O. Ekolohichna bezpeka rehionu: diahnostyka ta mekhanizmy zabezpechennia : monohrafiia. Lutsk : Nadstyria, 2007. 280 s. 4. Klymenko M. O., Klymenko O. M. Klymenko L. V. Stalyi rozvytok mistsevykh hromad : pidruchnyk. K. : Vydavnychiy dim «Kordon», 2018. 296 s. 5. Vasyliieva O. I., Vasyliieva N. V. Kontseptualni zasady staloho

rozvytku terytorialnykh hromad. Investytsii: praktyka ta dosvid. 2018. № 8. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6049&i=14> (data zvernennia: 10.10.2023). **6.** Hordieiev O. K. Mekhanizmy zabezpechennia staloho rozvytku terytorialnoi hromady : dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.04. Odesa, 2014. 200 s. **7.** Madiarova A. V. Pryntsypy i kryterii vyznachennia derzhavnykh povnovazhen, yaki mozhut peredavatysia orhanam mistsevoho samovriaduvannia. Kyiv, 2006. 25 s. **8.** Zvieriakov M. I., Kovalov A. I., Smentya N. V. Stratehichne planuvannia zbalansovanoho rozvytku terytorialnykh sotsialno-ekonomichnykh system v umovakh detsentralizatsii : monohrafiia. Odesa : ONEU, 2017. 175 s. **9.** Ortina H. V., Sokil O. H., Prus Yu. O., Zastrozhnikova I. V., Yefimenko L. M. Stalyi rozvytok mistsevnykh hromad v umovakh detsentralizatsii : monohrafiia. Melitopol : FOP Odnoroh T.V., 2019. 171 s. **10.** Tsili staloho rozvytku: Shcho treba znaty orhanam mistsevoho samovriaduvannia. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.pdf (data zvernennia: 10.10.2023). **11.** Metodychni rekomendatsii dlia vrakhuvannia Tsilei staloho rozvytku v stratehiakh rozvytku terytorialnykh hromad. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/UNDP_MetRecommendation_v03.pdf (data zvernennia: 10.10.2023). **12.** Pro osnovni zasady (stratehiiu) derzhavnoi ekolohichnoi polityky Ukrainy na period do 2040 roku : Zakon Ukrainy vid 28.02.2019 r. № 2097–VIII.

**Klymenko O. M., Doctor of Agricultural Sciences, Professor,
Klymenko M. O., Doctor of Agricultural Sciences, Professor,
Yankovska A. Y., Senior Student** (National University of Water and Environmental Engineering, Rivne)

JUSTIFICATION OF THE CHOICE OF OPERATIONAL GOALS OF HORODOK VILLAGE COUNCIL DEVELOPMENT

The article presents the material of analysis setting formulation of strategic and operational goals of social, economic, ecological spheres of Horodok Village Council and checking compliance with the requirements of National ecological goals which serve the basic plan of adaptation of Ukrainian ecological legislation to the European Union one.

Strategic goals of social, economic and ecological development of the Village Council are suggested to publish in the next edition, namely: a) the development of human capital, high social standards;

b) economic development of territories; c) ecological safety of territories which according to the assessment of most points are good or basically meet the requirements of National ecological goals.

Besides, operational goals are defined, such as three goals in social sphere, four goals in economic sphere, two goals in ecological sphere, which in its turn basically agree with the requirements of National ecological goals.

In order to achieve strategic and operational goals the fulfillment of short-termed tasks are planned: in social sphere – 21, in economic – 16, in ecological – 5, which agree well or basically with National ecological goals.

Detailing of tasks fulfillment is done keeping to the requirements, namely: formulation of the task contents in order to realise the operational goals, giving list what exactly should be done, the list of indicators.

It is pointed out that formulation of strategic and operational goals and tasks of sustainable development of Horodok Village Council must be realized according to the strategic vision of the development of this Village Council territory and taking into account the requirements of National ecological goals, in order to integrate this vision into strategies of regional and state levels.

Keywords: strategic; operational; objectives; task; sustainability; National ecological goals; conformity.